

ZGŁOSZENIE**ZAINTERESOWANIA PRACAMI NAD PROJEKTEM - ~~ZGŁOSZENIE ZMIANY DANYCH*~~**

Projekt z dnia 02.08.2024 r. ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (nr projektu: UD105)

(tytuł projektu założeń projektu ustawy, projektu ustawy lub projektu rozporządzenia - zgodnie z jego treścią udostępnioną w Biuletynie Informacji Publicznej lub informacja zamieszczoną w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów, Prezesa Rady Ministrów albo ministrów)

A. OZNACZENIE PODMIOTU ZAINTERESOWANEGO PRACAMI NAD PROJEKTEM1. Nazwa/~~imię i nazwisko~~**

Polskie Stowarzyszenie Przemysłu Tytoniowego

2. Adres siedziby/~~adres miejsca zamieszkania~~**

20 – 474 Lublin, ul. Smoluchowskiego 1

3. Adres do korespondencji i adres e-mail

20 – 474 Lublin, ul. Smoluchowskiego 1; pspt@pspt.org.pl

B. WSKAZANIE OSÓB UPRAWNIONYCH DO REPREZENTOWANIA PODMIOTU WYMIENIONEGO W CZĘŚCI A W PRACACH NAD PROJEKTEM

Lp.	Imię i nazwisko	Adres
1	Beata Prusak	
2	Przemysław Dubisz	
3	Edyta Tobjasz	
4	Sławomir Wójtowicz	
5	Piotr Szafrąński	

C. OPIS POSTULOWANEGO ROZWIĄZANIA PRAWNEGO, ZE WSKAZANIEM INTERESU BĘDĄCEGO PRZEDMIOTEM OCHRONY

Polskie Stowarzyszenie Przemysłu Tytoniowego pragnie zająć stanowisko odnośnie opublikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji projektu z dnia 02.08.2024 r. ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (nr projektu: UD105).

Uwagi ogólne

Naszym zdaniem najwłaściwszym rozwiązaniem jest pozostawienie mapy drogowej wpisanej w ustawę na niezmiennym poziomie i przystąpienie do prac mających na celu wypracowanie mapy na kolejne lata nieobjęte ustawą. Budowanie zaufania podmiotów gospodarczych do państwa, tak często sygnalizowane w kampanii wyborczej przez obecnych koalicjantów, ma się nijak do łamania umowy społecznej, jaką jest zapisana ustawowo mapa drogowa.

Odnosząc się jednak do twardego stanowiska Ministerstwa Finansów uważamy, że jest zbyt późno na jakiegokolwiek zmiany mapy drogowej na rok 2025. Klóci się to z podstawowymi deklaracjami składanymi co do vacatio legis dla zmian podatkowych i naraża zwłaszcza małe i średnie przedsiębiorstwa z branży tytoniowej na duże ryzyko utraty stabilności prowadzenia działalności.

W przypadku, gdyby jakiegokolwiek zmiany miały nastąpić od 2026 roku, pozwalałoby to na przeprowadzenie faktycznych konsultacji społecznych i procesu legislacyjnego w czasie, który następnie pozwalałby małym i średnim przedsiębiorcom na dostosowanie się do wprowadzonych zmian. Mowa tu nie tylko o zmianach cen dla konsumentów, ale przede wszystkim konieczności zwiększenia finansowania, zabezpieczeń akcyzowych lub jeśli nie będzie to możliwe przeprowadzenia zwolnień grupowych.

Naszym zdaniem 10% wzrost opodatkowania wyrobów jest dobrym rozwiązaniem i pozwalającym na stabilny wzrost cen bez kreowania szarej strefy.

Nieproporcjonalnie wysoki wzrost akcyzy na tytoń do palenia

Należy zwrócić uwagę, że obecna struktura opodatkowania wyrobów tytoniowych skutecznie wyeliminowała nielegalny rynek, między innymi dlatego, że tytoń do palenia przy obecnym poziomie opodatkowania stanowi skuteczny bufor pomiędzy legalnie wyprodukowanymi fabrycznymi papierosami, a szarą strefą. Większy wzrost opodatkowania tytoniu niż papierosów mocno zniweluje funkcję buforową tytoniu i spowoduje wzrost szarej strefy. Dlatego uważamy, że wzrost opodatkowania tytoniu nie może być wyższy niż dla papierosów.

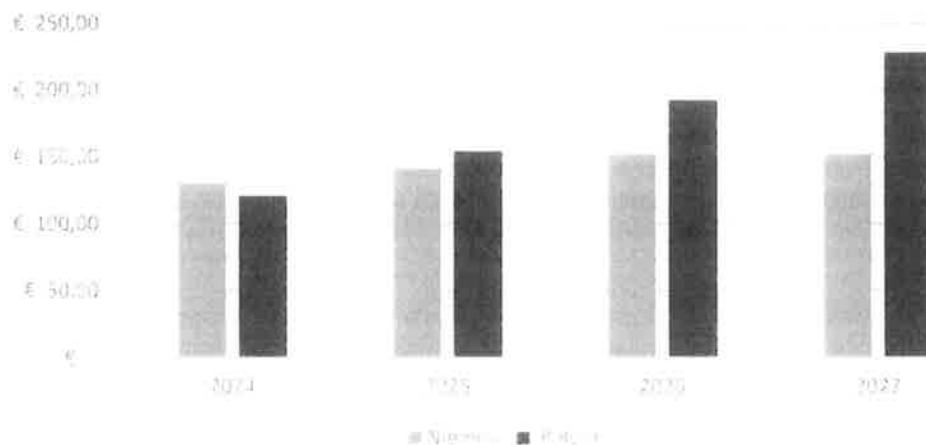
Ponadto, czytając ocenę skutków regulacji widzimy, że Ministerstwo Finansów powołuje się między innymi na zmniejszenie różnic cenowych wyrobów tytoniowych w stosunku do innych państw członkowskich. Ma to po części uzasadnienie w zakresie papierosów, co zostało przedstawione na wykresie obrazującym ceny papierosów w UE. Biorąc pod uwagę położenie geograficzne Polski, należy przede wszystkim zwrócić uwagę na opodatkowanie wyrobów w Niemczech, które podobnie jak Polska mają zapisaną ustawowo mapę drogową przewidującą podwyżki na poziomie 6-8% rocznie dla poszczególnych kategorii wyrobów tytoniowych.

Pomimo tego, że łączne opodatkowanie akcyzą i VAT na papierosy w Niemczech jest obecnie wyższe o ponad 40% to w przypadku tytoniu drobno krojonego różnica ta stanowi mniej niż 10%. Na skutek proponowanych zmian, polski konsument zarabiający połowę tego co Niemiec będzie musiał ponieść ciężar opodatkowania wyższy o ponad 30%. W przypadku tytoniu fajkowego i do fajki wodnej będzie to ponad dwa razy tyle co w Niemczech.

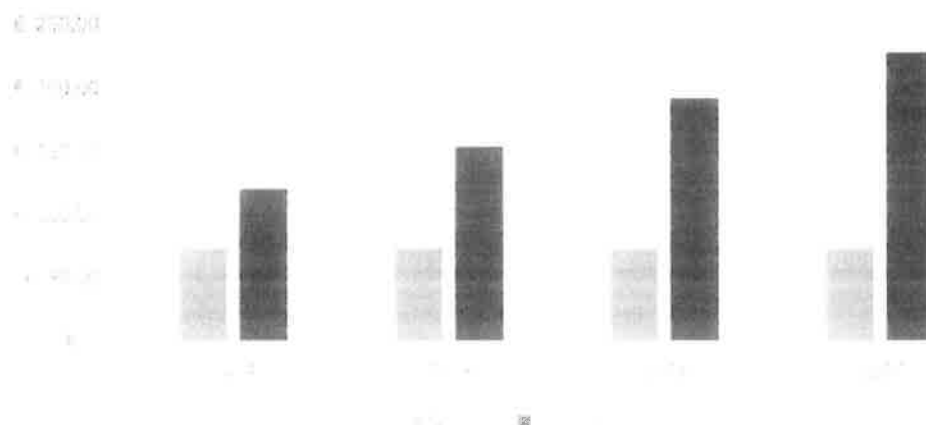
Uważamy, że nie ma to żadnego uzasadnienia i może doprowadzić nie tylko do powrotu szarej strefy, ale również nielegalnego napływu wyrobów tytoniowych z Niemiec w takich kategoriach jak:

- tytoń drobno krojony,
- tytoń fajkowy,
- tytoń do fajki wodnej.

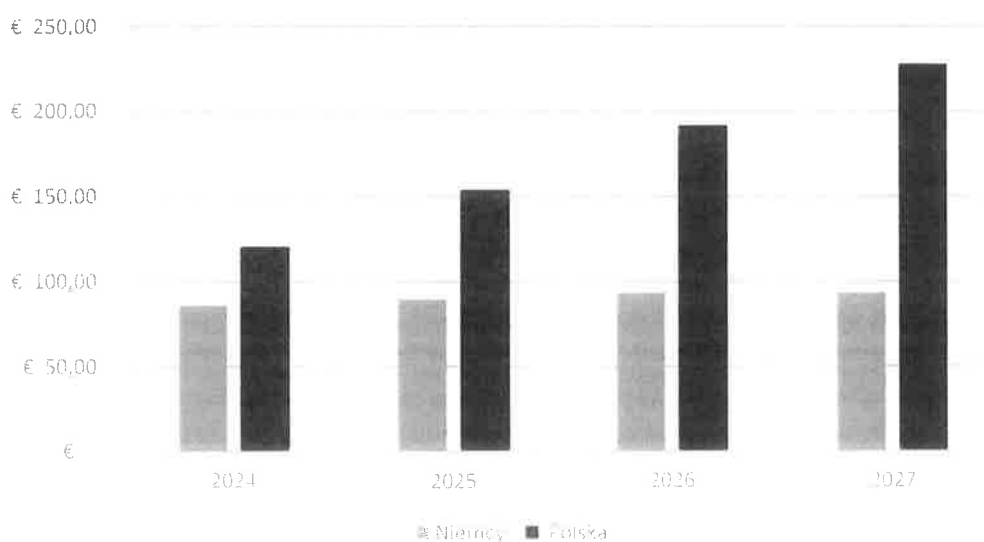
Opodatkowanie **tytoniu drobno krojonego** (akcyza + VAT) Niemcy / Polska (za 1 kg)

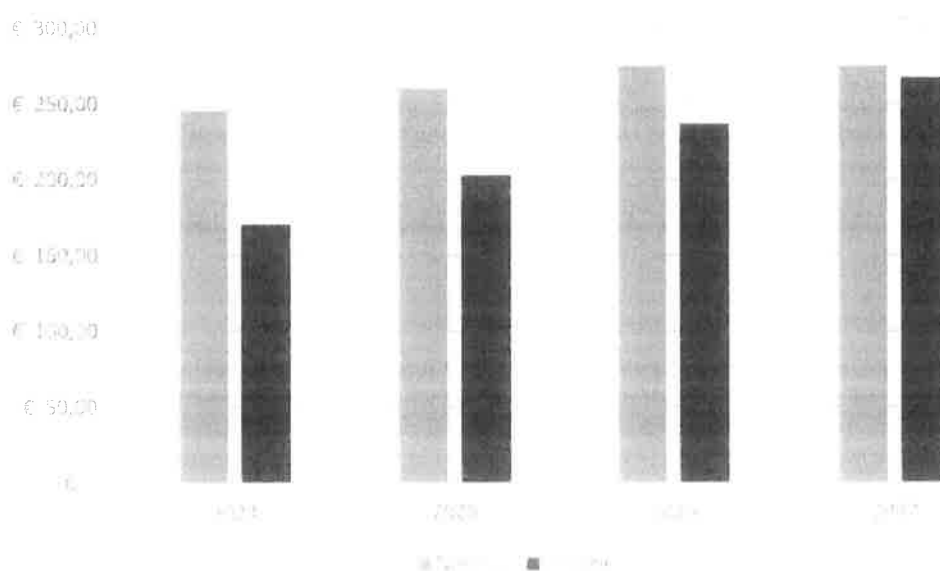
Opodatkowanie **tytoniu fajkowego** (akcyza + VAT) Niemcy / Polska (za 1 kg)

Opodatkowanie **tytoniu do fajki wodnej** (akcyza + VAT) Niemcy / Polska (za 1 kg)

Opodatkowanie **papierosów** (akcyza + VAT) Niemcy / Polska (za 1000 szt.)

Poszerzenie katalogu wyrobów tytoniowych

Naszym zdaniem, podobnie jak w Niemczech, powinno się wprowadzić odrębne kategorie poszczególnych tytoni do palenia tj.: tytoniu drobno krojonego, tytoniu fajkowego oraz tytoniu do fajki wodnej. Pragniemy zwrócić uwagę, że w tym roku również sąsiadująca Republika Czeska uwzględniła odrębność tytoniu do fajki wodnej i obniżyła podatek na tą kategorię produktu.

Ponadto uważamy, że powinno się wyodrębnić wyroby ziołowe do palenia i nałożyć na nie podatek akcyzowy ze stawką skonstruowaną podobnie do wyrobów nowatorskich. Obecne opodatkowanie kwotowo - procentowe powoduje, że efektywne opodatkowanie tych wyrobów jest wielokrotnie wyższe niż opodatkowanie innych wyrobów tytoniowych. Wysoka stawka procentowa jest nieadekwatna do wyrobów, gdzie surowiec oraz koszt wytworzenia są znacznie wyższe niż w przypadku tradycyjnych wyrobów tytoniowych.

Wstępne zapotrzebowanie na znaki akcyzy

Uwzględniając zmiany proponowane w projekcie wnoskujemy o wprowadzenie zmian w przepisach ustawy o podatku akcyzowym w zakresie składania wstępnego zapotrzebowania na znaki akcyzy. Zgodnie z obowiązującymi przepisami art. 125 ust. 3 i 4 ustawy podmiot obowiązany do oznaczania znakami akcyzy składa wstępne zapotrzebowanie na znaki akcyzy do 30 października roku poprzedzającego rok, na który jest składane wstępne zapotrzebowanie na banderole. W przypadku wystąpienia w danym roku kalendarzowym okoliczności uzasadniających złożenie zmian do wstępnego zapotrzebowania na banderole, zmiana taka po 1 września nie może przekraczać 5% ilości zawartej w ostatniej wersji wstępnego zapotrzebowania na banderole.

Zakładając, że wejdą w życie przepisy zawarte w projekcie, podmiot obowiązany do oznaczania znakami akcyzy papierosów, tytoniu do palenia, płynu do papierosów elektronicznych i wyrobów nowatorskich, jest obowiązany nanieść na opakowania jednostkowe tych wyrobów znaki akcyzy z nadrukowanym rokiem wytworzenia 2024 do końca lutego 2025. Zatem należy uwzględnić te znaki akcyzy we wstępnym zapotrzebowaniu za rok 2024. Czytając wprost przepisy obowiązującej ustawy, podatnik może dowolnie dokonywać zmian we wstępnym zapotrzebowaniu na banderole do 31 sierpnia.

Zmiany obowiązywania ważności banderol zawarte w ogłoszonym projekcie nie zakładają zmian art. 125 ustawy. Uważamy, że powinny być wprowadzone dodatkowe terminy na korektę wstępnego zapotrzebowania na banderole, które podatnik miałby nakładać w styczniu i w lutym 2025 z rokiem wytworzenia 2024. W przeciwnym razie, w kształcie obowiązujących przepisów podatnik bez negatywnych konsekwencji może korygować wstępne zapotrzebowanie tylko do końca sierpnia.

Podatnicy obowiązani do nakładania banderol nie mają pewności co do zakresu zmian, jakie wejdą w życie po ostatecznym przyjęciu zmian do ustawy akcyzowej. Obowiązujący termin do końca sierpnia na dowolne korygowanie zmian we wstępnym zapotrzebowaniu na banderole jest więc zbyt krótki, jeśli podatnicy mają uwzględnić również banderole na styczeń i luty 2025, a ustawa może nie wejść w życie w zakładanym przez projekt kształcie. Wówczas, zgodnie z obowiązującymi przepisami, podatnicy, którzy nie odbiorą zamówionych znaków akcyzy są zobowiązani do zapłaty kosztów wytworzenia tych znaków.

Uważamy, że podatnicy nie mogą być karani za nieodebranie znaków akcyzy, które uwzględniają we wstępnym zapotrzebowaniu w sytuacji, gdy nie ma żadnej pewności, że przepisy ustawy będą obowiązywać w zakładanym zakresie. Z drugiej strony, nieuwzględnienie we wstępnym zapotrzebowaniu znaków akcyzy na styczeń i luty 2025 uniemożliwi podatnikom ich odebranie i nałożenie w styczniu i w lutym 2025. Dlatego uważamy, że konieczne jest wprowadzenie przepisu modyfikującego art. 125 o możliwość dokonywania korekty w grudniu 2024 r. wstępnego zapotrzebowania na banderole z rokiem wytworzenia 2024 nakładane w styczniu i w lutym 2025.

Termin legalizacji urządzeń do waporyzacji jedno i wielorazowych

Projekt ustawy wprowadza opodatkowanie urządzeń do waporyzacji i obowiązek nanoszenia dodatkowej banderoli na urządzenia, w których znajduje się wkład / płyn, również tych – w ramach legalizacji – od których została już odprowadzona należna akcyza. Obowiązek ten, jak i wysokość zaproponowanej kwotowej stawki akcyzy w rzeczywistości oznacza wprowadzenie prohibicji na urządzenia jednorazowe, co też było – deklarowanym – zamysłem Ministerstwa Finansów. Chcielibyśmy jednak zauważyć, że ustalenie terminu 30 kwietnia 2025r. jako daty, po której powstaje obowiązek legalizacji wszystkich dostępnych na rynku produktów jest zdecydowanie za krótki. Podmioty, które zajmują się dystrybucją i sprzedażą urządzeń do waporyzacji to tysiące większych i mniejszych działalności, nierzadko jednoosobowych, które nigdy wcześniej nie miały do czynienia z legalizacją wyrobów. Natomiast sama procedura jest tak skomplikowana i czasochłonna, że nie będą miały możliwości jej przeprowadzenia. Zostaną więc z nielegalnymi produktami, które albo trafią do szarej strefy, albo na śmietnik. Przyczyni się też do tego fakt, że podmioty te nie będą w stanie uiszczyć horrendalnie wysokiej stawki akcyzy za papierosy jednorazowe.

Zamysł Ministerstwa Finansów w połączeniu z Ministerstwem Zdrowia zastosowania podatku akcyzowego jako czynnika eliminującego z rynku jednorazowe e-papierosy nie powinien jednak skutkować bankructwem legalnie działających podmiotów, które sprzedają legalny, opodatkowany produkt. Wnoskujemy zatem o wydłużenie terminu, po którym następuje obowiązek legalizacji co najmniej do 30 września 2025. Pozwoli to na „uprzątnięcie” rynku z już wprowadzonych jednorazowych e-papierosów (które nie trafią do szarej strefy) i zmniejszy straty podmiotów, a być może uchroni je przed bankructwem.

Kolejny nieproporcjonalnie wysoki wzrost akcyzy na cygara i cygaretki

W konsultowanym projekcie ustawy przewidywany jest również drastyczny wzrost obecnej stawki podatku akcyzowego na cygara / cygaretki. Chcielibyśmy zwrócić uwagę na brak zasadności odejścia od przewidywanych w drogowej mapie akcyzowej 10% biorąc pod uwagę, że:

- 1) kategoria ta już spada i nie jest konsumowana przez młodych ludzi,
- 2) proponowana podwyżka będzie oznaczać skumulowany wzrost o 130%, przy wskaźnikach wyższych niż w krajach sąsiednich,
- 3) ocena skutków koncentruje się przede wszystkim na papierosach, e-papierosach i podgrzewanych wyrobach tytoniowych, pomijając całkowicie cygara/cygaretki.

Biorąc pod uwagę powyższe i poniższe, prosimy o ponowne rozważenie swojej propozycji w odniesieniu do tej kategorii i możliwości pozostawienia niezmienionej stawki, ponieważ::

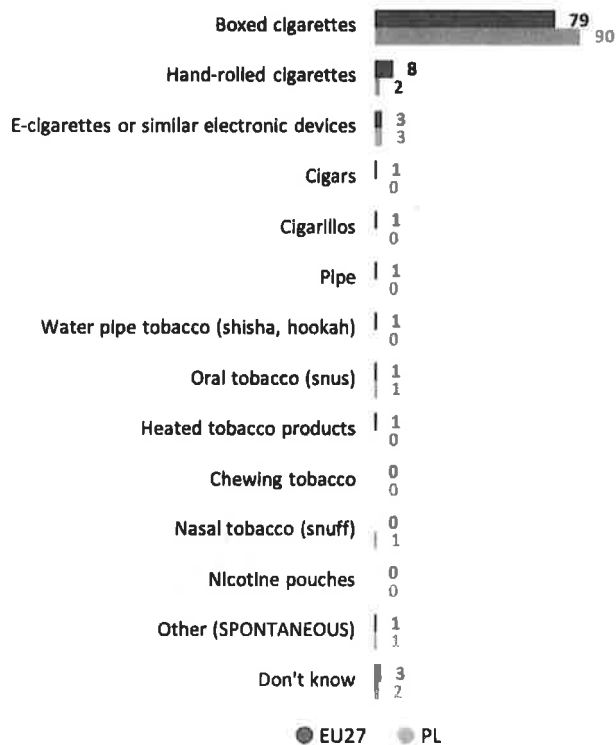
1. Zgodnie z rządowym projektem „*podwyższenie stawek akcyzy na wyroby tytoniowe i ich substytutu ma na celu przede wszystkim ograniczenie konsumpcji ww. wyrobów przez konsumentów, w szczególności osoby niepełnoletnie*”. Niszowe wyroby tytoniowe, takie jak cygara i cygaretki nie są konsumowane przez młodzież. Wręcz przeciwnie – są zazwyczaj atrakcyjne dla dojrzałych konsumentów, którzy mają wyższe dochody, wyższe wykształcenie i są świadomi zagrożeń dla zdrowia związanych z paleniem. Zostało to zdecydowanie wykazane w najnowszym Eurobarometrze, opublikowanym w czerwcu 2024 r.¹, który potwierdza brak codziennej konsumpcji cygar / cygaretek w kategorii wiekowej 15-24 lat, a także potwierdza, że głównymi konsumentami tej kategorii są starsi mężczyźni o wyższych dochodach. Stoi to w wyraźnej sprzeczności z ustaleniami dotyczącymi papierosów, e-papierosów i tytoniu podgrzewanego. Fakt ten został również niedawno potwierdzony w badaniu pomocniczym Komisji Europejskiej do sprawozdania w sprawie stosowania dyrektywy 2014/40/UE, w którym praktycznie nie stwierdzono używania cygar/cygaretek w grupie wiekowej poniżej 25 lat w Polsce². Objęcie tych produktów taką samą podwyżką nie przyniesie zatem żadnej wartości dodanej, jeśli chodzi o „*tych, którzy jeszcze nie używają tych produktów*”. Raport Eurobarometru z 2023 r. również potwierdza, że cygara/cygaretki nie są produktami związanymi z inicjacją palenia³. Wśród wszystkich respondentów w Polsce, którzy próbowali wyrobów tytoniowych, najczęstszym pierwszym doświadczeniem z tytoniem / nikotyną są zdecydowanie papierosy (90%), następnie e-papierosy (3%). Absolutnie nie są cygara lub cygaretki (0%).

¹ Komisja Europejska, Postawy Europejczyków wobec tytoniu i papierosów elektronicznych, Specjalne badanie Eurobarometru 539, czerwiec 2024 r., s. 21.

² Komisja Europejska, sprawozdanie końcowe: Analiza pomocnicza do sprawozdania ze stosowania dyrektywy 2014/40/UE, maj 2021 r., s. 290.

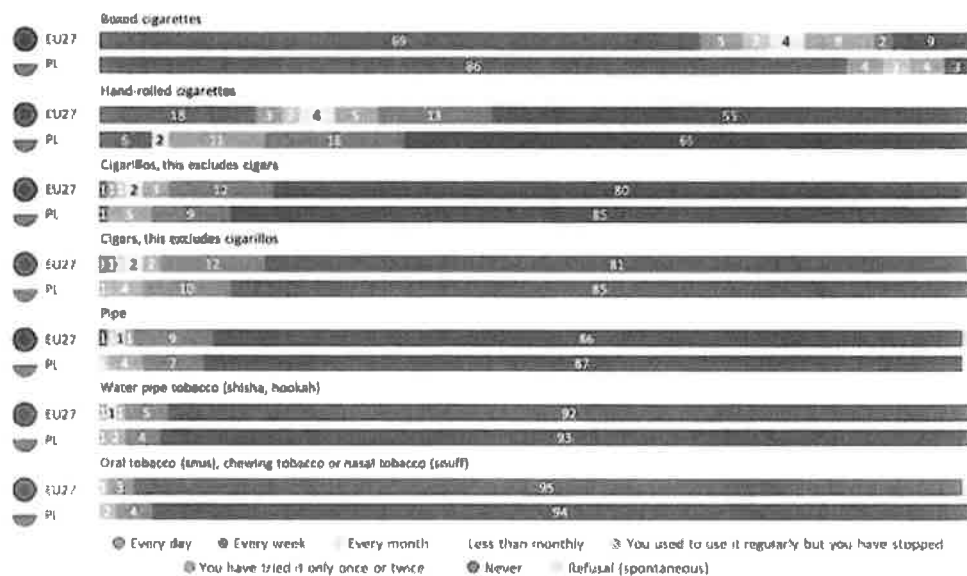
³ European Commission, Attitudes of Europeans towards tobacco and electronic cigarettes, Special Eurobarometer 539, June 2024, Country Fact sheet Poland.

QD11a. Which of the following products was the first one you started using regularly? (%)

Co więcej, takie niszowe wyroby tytoniowe nie są zazwyczaj używane codziennie, ale raczej okazjonalnie. Cygara / cygaretki pozostają produktami palonymi dla przyjemności i nadal stanowią marginalny i malejący składnik ogólnej częstości palenia w całej UE – w tym w Polsce. Według specjalnego raportu Eurobarometru Postawy Europejczyków wobec tytoniu i papierosów elektronicznych, tylko 1% polskich palaczy pali cygaretki lub cygara codziennie (w przeciwieństwie do 86% w przypadku papierosów i 6% w przypadku papierosów skręcanych ręcznie), a ponadto „te wyroby tytoniowe są częściej palone okazjonalnie lub próbowane tylko raz lub dwa razy”. Z tych powodów uważamy, że wprowadzenie podobnej podwyżki, jak w przypadku papierosów jest wysoce niewłaściwe i nieuzasadnione.

QD2 & QD5. How often do you use the following tobacco products? (%)

2. Nieproporcjonalny skumulowany wzrost

Ilość cygar / cygaretek wprowadzanych na polski rynek spadła już o połowę od 2014 roku. Proponowane stawki na cygara / cygaretki stanowiłyby zatem bezprecedensowy poziom podwyżek dla tej kategorii w Polsce, prowadząc do załamania rynku.

Rządowy projekt przewiduje również, że „innym oczekiwanym efektem zmiany jest zmniejszenie różnic cenowych na wyroby tytoniowe w stosunku do innych państw członkowskich UE” – z pewnością nie będzie to miało miejsca w przypadku cygar / cygaretek w krajach sąsiednich. W tym zakresie Niemcy nie zaplanowały podwyżki dla tej kategorii po tym roku (z minimalną stawką ustaloną na poziomie 75,04 euro/1000 sztuk – co odpowiada 323 zł), a Czechy planują wzrost minimum do 2 920 CZK/1000 sztuk w 2027 roku - co odpowiada 498 zł). Jest zatem pewne, że tak drastyczna podwyżka skłoni polskich konsumentów do zakupu cygar / cygaretek w innych krajach.

Biorąc pod uwagę, że cygara i cygaretki:

- od 2005 roku notują stały spadek sprzedaży / konsumpcji,
  - nie są prawdziwymi substytutami papierosów w przeciwieństwie do nowych wyrobów tytoniowych i nikotynowych wprowadzanych na rynek UE,
  - nie są produktem inicjującym,
  - różnią się od papierosów procesem produkcji i związanymi z nim kosztami;
- wnoszujemy o rozważenie powrotu do podwyżki podatku akcyzowego na poziomie 10%.

Podsumowując prosimy o przeanalizowanie przedstawionych argumentów i uwzględnienie naszego stanowiska w toku prac legislacyjnych nad projektem.

D. ZAŁĄCZONE DOKUMENTY

1	odpis aktualny z Krajowego Rejestru Sądowego
2	pełnomocnictwo
3	opłata skarbową od pełnomocnictwa
4	

~~E. Niniejsze zgłoszenie dotyczy uzupełnienia braków formalnych/zmiany danych** zgłoszenia dokonanego dnia .....~~

(podać datę z części F poprzedniego zgłoszenia)

F. OSOBA SKŁADAJĄCA ZGŁOSZENIE

Imię i nazwisko	Data	Podpis
Piotr Szafrąński	16.08.2024	

G. KLAUZULA ODPOWIEDZIALNOŚCI KARNEJ ZA SKŁADANIE FAŁSZYWYCH ZEZNAŃ

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia

* Jeżeli zgłoszenie nie jest składane w trybie art. 7 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, treść: "- Zgłoszenie zmiany danych" skreśla się.

** Niepotrzebne skreślić.

Pouczenie:

1. Jeżeli zgłoszenie ma na celu uwzględnienie zmian zaistniałych po dacie wniesienia urzędowego formularza zgłoszenia (art. 7 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa) lub uzupełnienie braków formalnych poprzedniego zgłoszenia (§ 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 sierpnia 2011 r. w sprawie zgłaszania zainteresowania pracami nad projektami aktów normatywnych oraz projektami założeń projektów ustaw (Dz. U. Nr 181, poz. 1080)), w nowym urzędowym formularzu zgłoszenia należy wypełnić wszystkie rubryki, powtarzając również dane, które zachowały swoją aktualność.

2. Część B formularza wypełnia się w przypadku zgłoszenia dotyczącego jednostki organizacyjnej oraz w sytuacji, gdy osoba fizyczna, która zgłasza zainteresowanie pracami nad projektem założeń projektu ustawy lub projektem aktu normatywnego, nie będzie uczestniczyła osobiście w tych pracach.

3. W części D formularza, stosownie do okoliczności, uwzględnia się dokumenty, o których mowa w art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, a także pełnomocnictwa do wniesienia zgłoszenia lub do reprezentowania podmiotu w pracach nad projektem aktu normatywnego lub projektu założeń projektu ustawy.

4. Część E formularza wypełnia się w przypadku uzupełnienia braków formalnych lub zmiany danych dotyczących wniesionego zgłoszenia.